

۱

پاسخ درست سؤال‌های زیر دربارهٔ ایران باستان به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف- چه کسانی می‌توانستند شاهان را عزل یا برکنار کنند؟

ب- در ایران باستان، هستهٔ اولیهٔ جامعه چه بود؟

پ- کدام پادشاه ساسانی شطرنجی داشت که مهره‌های آن از یاقوت و زمرد ساخته شده بود؟

۰.۵

- ۱) اهورامزدا و مردم - خانواده - انوشیروان
 ۲) موبدان و بزرگان - خانواده - خسرو پرویز
 ۳) مردم و اهورامزدا - حکومت - خسرو پرویز
 ۴) موبدان و بزرگان - حکومت - انوشیروان

۲

کدام گزینه درمورد حکومت ساسانیان نادرست است؟

۱) از دوران ساسانیان تعداد شهرها و جمعیت شهرنشین به‌طور چشمگیری افزایش یافت.

۲) بی‌عدالتی و اختلاف طبقاتی در دوران ساسانیان به اوج رسیده بود.

۳) موبدان در دستگاه حکومتی نفوذ فراوان داشتند و از اختلاف طبقاتی حمایت می‌کردند.

۴) پیشه‌وران، دیبران، کشاورزان و دامداران جزء عامهٔ مردم محسوب می‌شدند.

۰.۵

۳

چند مورد از ویژگی‌های حکومت در ایران باستان را بنویسید.

۲

۴

بعضی از منشیان و دیبران به چند زبان و خط آشنایی داشتند. چرا؟

۱.۵

۵

با توجه به نقشهٔ قلمرو ایران در زمان هخامنشیان و ساسانیان:

الف) قلمرو کدام حکومت وسیع‌تر بوده است؟

ب) شهرهایی که در آن زمان پایتخت بوده‌اند، را مشخص کنید.

۲

۶

با توجه به حکایت خسرو انوشیروان و مرد کفشگر در شاهنامه:

الف) کفشگر چه تقاضایی از شاه داشت؟

ب) شاه در پاسخ چه گفت؟

ج) از خواندن این حکایت به چه نکاتی در زندگی اجتماعی دورهٔ ایران باستان پی می‌برید؟

۱.۵

۷ از نظر دین اسلام مردم برای باسواد شدن و تحصیل از چه حقوقی برخوردارند؟ حق برخورداری از سواد و تحصیل ایران اسلامی را با دوران باستان مقایسه کنید.

۲

۸ الف) پنج شغل یا حرفه از دنیای امروز نام ببرید که در جهان باستان وجود نداشته است.
ب) چرا این حرفه‌ها نمی‌توانستند در جامعه آن زمان وجود داشته باشند؟

۱.۵

۹ کدام یک از ورزش‌های ایران باستان در جهان امروز مرسوم است؟ چند مورد نام ببرید.

۱.۵

۱۰ کدام ورزش‌های امروزی در ایران باستان وجود نداشته است؟ چرا؟

۲

۱۱ با خواندن متن زیر چه چیزی درباره قلمرو ایران در زمان کوروش و عقاید او استنباط می‌شود؟
ترجمه بخشی از منشور کوروش: منم کوروش، شاه جهان، شاه بزرگ، شاه دادگر، شاه بابل، شاه سومر و اکد، شاه چهار گوشه جهان. ارتش بزرگ من به آرامی وارد بابل شد. نگذاشتم رنج و آزاری به مردم این شهر و این سرزمین وارد آید ... من برده‌داری را برانداختم، به بدبختی‌های آنان پایان بخشیدم ...

۱.۵

۱۲ الف) چند ماده غذایی نام ببرید که امروزه مصرف می‌کنید و در زمان ایران باستان نبوده است.
ب) چرا این مواد نمی‌توانستند در آن دوره وجود داشته باشند؟

۱.۵

۱۳ در کدام کشورها به جز ایران، مردم به زبان فارسی صحبت می‌کنند؟

۱

۱۴ چند تا از عبارت‌های زیر صحیح است؟

- الف) قبایل ماد در غرب و جنوب غربی ایران به صورت پراکنده زندگی می‌کردند و همین امر موجب تضعیف آنها شده بود.
ب) آخرین پادشاه مادها توسط کوروش شکست خورد و حکومت آنها سرنگون شد.
پ) نقش برجسته‌ای که در دامنه کوه بیستون حجاری شده است، نماد پیروزی‌های کوروش در جنگ با دشمنان است.
د) پس از مرگ اسکندر، ایران به دست سلوکیان افتاد.

۰.۵

۴ چهار

۳ سه

۲ دو

۱ یک

۱۵ نوشتن خط میخی را تمرین کنید. با استفاده از جدول الفبای خط میخی، چند کلمه از کتیبه داریوش هخامنشی را به میخی بنویسید.

فارسی / آ	ای / اِ	او / اَو	بَ	پَ	تَ	تُ	ثَ	ظَر	جَ	چَ	خَ	دَ	دِ	ذَ	رَ	رِ
فارسی باستان	𐎠𐎡𐎴	𐎠𐎹𐎶	𐎡𐎹𐎷	𐎢𐎵	𐎣𐎵	𐎣𐎶	𐎥𐎶	𐎦𐎶	𐎧𐎶	𐎨𐎶	𐎩𐎶	𐎪𐎶	𐎫𐎶	𐎬𐎶	𐎭𐎶	𐎮𐎶

فارسی ز	س	ش	ف	ک	گ	گ	ل	م	م	ن	ن	و	و	ه	ی
امروز															
فارسی باستان	𐎱𐎠𐎼𐎿	𐎱𐎡𐎴	𐎦𐎷𐎫𐎧	𐎤𐎧𐎺𐎠	𐎥𐎵𐎧𐎹	𐎥𐎵𐎧𐎹	𐎬𐎰𐎫𐎧𐎺𐎠	𐎡𐎹𐎶𐎵𐎧𐎹	𐎡𐎹𐎶𐎵𐎧𐎹	𐎠𐎢𐎽𐎫𐎧𐎹	𐎠𐎢𐎽𐎫𐎧𐎹	𐎡𐎹𐎶𐎵𐎧𐎹	𐎡𐎹𐎶𐎵𐎧𐎹	𐎡𐎹𐎶𐎵𐎧𐎹	𐎡𐎹𐎶𐎵𐎧𐎹

०.५

(بزرگ) وَزَرَکَ

(داریوش) رَا رَی وَ اَوْشَ

(پارسی) پَ آ رَس ای ی